

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Égész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Baththány-utca 5. sz.

Apponyi Szabadkán.

Apponyi Albert gróf és nemzeti párti hívei tegnap Szabadkán tiltakoztak. Senkinek sem szabad megbántani azt a nagyságot, akire Magyarország mindig büszkén tekintett, s aki a magyar névnek tiszteletet és elismerést vivott ki a külföldön is.

Ide jött Szabadkára, hogy politikai pártállását igazolja, hogy politikai hitvallásának prozelitákat szerezzen. Ezt tette és semmit mást, tette pedig úgy, hogy politikai ellenfelét, a kormányelnököt egyetlen szóval sem sértette, sőt tiltakozott még azok ellen a hallgatói ellen is, akik Tisza nevének említésekor abcugokban törtek ki. Felszóllította az abcugolókat, hogy meggyőződésüknek illendőbb módon adjanak kifejezést.

Hogy Apponyi Albert fogadtatása olyan impozáns lesz, a milyen volt, arra mindenki el volt készülve és senkinek eszébe sem jutott, hogy a fogadtatás ünnepélyességét megzavarja. — Természetesnek tartották még azt is, hogy a tömeg kifogta Apponyi kocsijából a lovakat, s maga huzta a felbokrétazott hintót egészen a gyűlés színhelyéig, a Hungária vendégfogadóig. Végére is Apponyi Albert gróf többször is járt már Szabadkán és fogadtatása mindig ilyen ünnepélyes volt, s azért a későbbi alakulásokat még sem tudta befolyásolni, jól lehet Szabadkán mindig észlelhető volt a hajlam a nemzeti párt felé hajláshoz.

Nem is ebből a szempontból akarjuk mi Apponyi Albert grófnak Szabadkán való időzését bírálni. Ez fölösleges dolog is volna, mert hiszen ezt így mindenki ismeri. Más szempontból bíráljuk mi a vasárnapi eseményeket: az igazság szempontjából s meg vagyunk győződve arról, hogy a valósággal harmonizáló bírálatunkat mindenki igazságosnak fogja elismerni.

Tekintsük mindenekelőtt, kik jöttek vasárnap Szabadkára:

Apponyi Albert gróf, Simalovszky Valér és Sturmman György nemzeti párti képviselők. **Függetlenségi párti azonban egyetlenegy sem volt lent.** Mukics Simonnak pártjából egyetlenegy sem volt jelen Szabadkán, Magyarország-nak III. városában a vasárnapi tiltakozó népgyűlésen. Különös, figyelemre méltó és jellemző körülmény ez már csak azért is, mert Bajára, ebbe a sokkal kisebb városba a függetlenségi párt érdemesnek tartotta egyik tagját kiküldeni. Érezték, hogy Szabadkán Mukics Simon, mint függetlenségi képviselő alatt a talaj megingott és így inkább a nemzeti pártnak engedték át a talajt, melyhez Mukics úgy látszik készséggel csatlakoznék, hogy csak megmenthesse mandátumát.

Különösen jellemző ez már csak azért is, mert Mukicsék minden áron azzal akartak maguk mellett hangulatot kelteni, hogy hát a mostani hatósági párt így meg úgy hűtelen lett szabadelvűségéhez. Pedig nagyon jól tudhatták azt már Lipozencsics Lázárnak leveléből is, hogy Lipozencsics és társai között a lefolyt törvényhatósági bizottsági tagok választása óta, Mukicsnak durva személyeskedése után, minden együttműködés teljesen lehetetlen. És ezt tudta Apponyi Albert gróf is.

Mindebből tehát mindenre, csak arra nem következtethetnek, hogy Lipozencsics Lázár és társai a szabadelvűségtől elfordultak volna.

És bizony nagyon jó volt, hogy Mukicscsal együtt nem szerepeltek, mert a képviselő ur, nem tagadva meg önmagát, a népgyűlés szónoklatainak komolyságát durva kifakadásaival iparkodott lerontani.

Ezeknek az igazságoknak a megállapítása után mindenki tiszta jöhet a helyzettel, melyet a tiltakozó népgyűlés önkénytelenül domborított ki. Hogy az alakulás ennek a helyzetnek az alapján milyenek lesz-

nek, arra következtetni ma még korai, de fölösleges is.

De fölösleges reflektálnunk Mukics Simonnak a kormányelnök ellen intézett kifakadásaira is. Ezek hatásaikban a legkevésbé nyugtalanítók.

A népgyűlés lefolyásáról

különben tudósításunk a következő: Tíz órakor érkezett a vonat Szabadkára, melyen Apponyi Albert gróf, Sturmman György és Simalovszky Valér nemzeti párti képviselők jöttek meg. A pályaudvaron az érkezőket üdvözölték, s az üdvözlésekre az érkezők röviden feleltek.

Nagy tömeg várta a pályaház előtti téren a tiltakozókat, a kik előtt a bevonuláskor száz tagu lovas bandérium lovagolt szebbnél-szebb lovakon.

A Kállay-utca sarkán Apponyi Albert gróf kocsijából kifogták a lovakat, s emberek huzták a kocsit a Hungária szállodáig.

A tiltakozó népgyűlést Varga Károly nyitotta meg. Jegyzőknek megválasztották: Székely Zoltánt, Ács Jenőt és Tordai Izsót. A megalakulás után Mukics Simon beszélt, majd Reisner Lajos dr. terjesztette elő a november 18-iki képviselőházi határozatot törvénytelennek deklaráló határozati javaslatot. Ezután Apponyi Albert gróf beszélt, kijelentve, hogy ha a Lex Dánielt akarnák a Házban érvényesíteni, akkor mindenki a leghatározottabb ellentállása talál. — Utánna beszéltek még Sturmman György, Simalovszky Valér és Mukics Simon, amire a gyűlés véget ért.

Délután két órakor bankett volt a Pest szálloda termeiben, amelyen felköszöntöket mondtak: Mokossay Mátyás esperes, Mukics Simon, Apponyi Albert, Reisner Lajos, dr. Klein Adolf, dr. Hódy Lajos, dr. Kalmár Antal. Reisner Lajos indítványára sürgönyileg üdvözölték gróf Apponyi Györgynét és Kossuth Ferencet.

A tiltakozók a 6 órai gyorsvonattal utaztak vissza Budapestre. Többen jöttek Bajmokról, Csantavérről is. A városban mindössze hét helyen volt kitűzve lobogó.

Rendzavarás nem történt.

Bizalom a kormánynak. Pozsony megye mai közgyűlésén Bartal Aurél főispán elnökölt. Gróf Csáky Jenő lelkes beszédben kifejtette a kormány támogatásának szükségességét a parlamenti anarkia leküzdésére. Ennek kapcsán indítványt terjeszt be, amelyben megütközésüket kifejezik a parlamentben legutóbb történtekért s egyben Tisza gróf miniszterelnöknek, a kormánynak és a Házelnökségnek

hálás köszönetet szavaznak és őket határtalan bizalmukról biztosítják. Katona Mór és Gond Ignác az indítvány mellett, Földes Gyula és Bittó Dénes nagy lármában az indítvány ellen beszéltek. Bittótól a főispán a szót megvonta. Végül 161 szavazattal 45 ellen az indítványt elfogadták.

A német kereskedelmi szerződés.

Tegnap délután a miniszterelnökségi palotában gróf Tisza István miniszterelnök elnöklésével a Németországgal kötendő kereskedelmi szerződés tárgyában értekezlet volt, amelyen osztrák részről báró Call kereskedelmi és Bucuoi márkai földmivelési, a magyar részről pedig Hieronymi Károly kereskedelmi és Tallián Béla földmivelési miniszter vettek részt. Az értekezlet, mely este fél 11 óráig tartott, teljes egyetértést eredményezett a magyar és az osztrák kormány közt azon alap tekintetében, a melyen a Németországgal kötendő szerződést illetőleg a tárgyalások folytathatók volnának. Továbbá abban is megállapodás történt, hogy mind magyar, mind osztrák részről két-két szakelőadó a legközelebbi napokban Berlinbe utazik, hogy az ottani szakköröknek szóbeli felvilágosításokkal szolgáljanak, illetőleg, hogy az ottani felfogásról a magyar és az osztrák kormányt tájékoztassák. A miniszteri értekezletet több órai magyar minisztertanács előzte meg, a melyen a kabinet valamennyi tagja vett részt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, dec. 19-én.

A mai ülés is az újpárt Angol szállóbeli kórhelyiségében kezdődött, ahol az egyesült ellenzék értekezletet tartott. Elhatározták, hogy taktikájukat folytatják és foglalkoztak Feilitzsch Artur báró kijelentésével is. Feilitzsch Artur báró tegnap a szabadelvűpártban elbeszélte ugyanis, hogy három ellenzéki képviselő járt nála, megtudakolandó, milyen módon lehetne a Ház feloszlatásának elejét venni: Feilitzsch Artur báró kijelentette, olyan módon, ha az ellenzék elismeri az új házszabály érvényességét és úgy a Ház alakulását, valamint az indemnitás megszavazását nem gátolja. Justh Gyula kijelentette, hogy nem hiszi, hogy ilyen három ellenzéki képviselő akadt volna, de ha akadt, akkor reméli, hogy ez a három ellenzéki képviselő levonja a konzekvenciát és kilép a szövetség ellenzék kötelékéből.

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek
Cleopatre 100 drb — kor. 24 fill.
" 1000 " 2 " —
" parafás 1000 " 2 " 80 "
o o o o o o o o kaphatók:

ERDÉLYI D. ÉS TRSA
m. ki. különlegességi és dohánynagyáruháza
Kossuth-u. **SZABADKÁN** Kossuth u.
o Nagyobb vételnél kedvezmény. o

Díva 100 drb — kor. 30 fill.
" 1000 " 2 " 40 "
" parafás 1000 " 2 " 80 "
Prima, Igen finom 100 " — " 32 "
" " " 1000 " 3 " — "

Ujdonság a szivarka hüvely gyártás terén!

A »PROGRESS« egészségi szivarka hüvely a legjobb a világon, mely a betegségek elharapódzását megakadályozza, mert készítése közben a kéz által érintetlen marad. — »PROGRESS« egészségi szivarka hüvely önműködő módon a gép által teljesen elkészül, mert varrása, nyomása, valamint szopókával és nicotin felszívó gyapottal való ellátása mind-mind önműködő gép által történik. — »PROGRESS« egészségi szivarka hüvely a legjobb papírból készül, mely nem alszik el, enyhén füstöl és nicotin mentes. — A »PROGRESS« szivarka hüvely 100 darab 32 fillér, 1000 darab 2 kor. 80 fill., parafával 100 drb 40 fill., 1000 drb 3 kor. 60 fill.

Kizárólag csak **Krécsi A. Nándor** könyvkereskedésében, Deák-u. 1. sz. kapható.

A darab előadása közben a színházat teljesen megtöltő közönség többször hívta a lámpák elé a jelen v olt szerzőt, aki több szép babérokoszorút is kapott. A szereplők is, amennyire az előkészületekre rendelkezésre állott rövid idő engedte, mindent megtettek a siker érdekében. Vécsey Ilona, Falussy, Rátkai, Könyves és különösen hálás epizód szerepében Ujváry buzgólkodtak.

Bevezetésül *Ábrányi* Emilnek Prologusát adta elő Falussy nagy hatással. Ábrányi, aki szintén jelen volt a harmadik diszeladáson, a közönség hívására a lámpák előtt köszönte meg a tapsokat.

Szabados Gizi dr. Molnárné Kornis Arankának a darabhoz irt hangulatos előszavát adta elő.

Előadás után a szerző tisztelői és barátai a Bányai szálloda külön termében ünnepi vacsorára gyűltek egybe, a melyen számos felköszöntőben ünnepelték a szerzőt.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

írta: **Dugovich Imre.** 96

Még csak kétes derengés sejtette a hajnal közeledését. Dobra körutra indult táborában. Meg akart győződni arról, hogy a tegnapi küzdelmek fáradalmi után is virrasztanak-e az őrszemek; az álmom nem nyomta-e el a köteleességet? Valamennyien virrasztottak, mint a lelkiismeret. Körutját befejezve Blagojó sem aludt.

— Jó reggelt vojvoda, üdvözölté Dobrát a hajduk.

— Jó reggelt, Blagojó. Aludtál?

— Nyugodtan, mint a gyermek, vojvoda. Almaim se voltak. Csak most, reggel felé ébresztett fel egy édes látomás. Nedelya, karján kisdedével, enyelgett velem. Mosolyogva keltem a valóra és az egyik szétfoszlott látomásért, te kárpotolsz megjelenéssel.

— Blagojó, így éreznek-e mindnyájan? Ez a gondolat bántott néhány órával ezelőtt. Most már tudom, hogy így éreznek, mert így kell érezniük. Nyugodt vagyok, csak az bánt, hogy Rádintól még nem kaphattunk hírt. Zsenő sorsa is aggaszt különösen most, mikor a hajnalhasadásával talán a törökök támadása is megújul.

— Nem hinném. A töröknek is pihennie kell. Azt hiszem a tegnapi lecke után segítséget várnak. Ha támadnak, csak holnapután fognak támadni.

— Addig visszajöhet a Rádinhoz küldött hírnök. Zsenőtől is kaphatunk hírt.

— Lehetséges, Dobra, de ezekben a napokban csak magunkra kell számítanunk. Még egy órát hadd pihenjenek a hősök, s azután ébresztőre fuvatjuk meg a kürtöket. Anyit jelenthetek, hogy az éjszaka parancsodat teljesítettük. Köveket hordattam a domb azon részére, amelyről a támadást várhatjuk.

— Köszönöm, Blagojó. Az ébresztő után beosztod a csapatokat megállapodásunk szerint.

— Meg lesz.

Ezután elbeszéltek egymásnak reményeiket, meghányták-vetették az eshetőséget. Csak akkor váltak el, mikor az első napsugár bearanyozta az üde márciusi ég látóhatárát. Blagojó sejtelve valóra vált. A törökök az nap nem mertek támadni. A nappal követő éjszakán már a bolgár táborban is felváltva virrasztottak. Dobra és Blagojó néhány óra folyást egymást felváltva pihentek. Az éj többi óráit a virrasztó csapatok között töltötték buzditva, lelkesítve a halálra. És igaza volt Dobrának. Nem volt egyetlen egy sem közöttük, aki nem epekedett volna a hősök halálára. Így virradt a második nap a Mrsova mogilára.

Jóval a látóhatár szegélye fölül szállt már a nap, mikor lent a törökök táborában megharsantak a támadásra parancsok kürtök. Félóra múlva azután megkezdődött az ádáz küzdelem. Gólyó, sziklazápor között rohant az ozmán sereg egy része a Mrsova mogila oldalára. Tízszor visszaverték, tiszter megújítva a támadást ritkultak soraik. Dobra és Blagojó ott voltak mindenütt szóval buzditani, tettel példát adni. A törökökön már-már csüggedés vett erőt. Dobra éber szeme mindent megfigyelt, s a törökök csüggedésének sejtése megkétszerezte szavai lelkesítő hatásának erejét.

Még egy támadás visszaverése a hajdukok győzelmét jelenti majd. Az új, utolsó támadás megkezdődött. De ugyanakkor a hajdukok mögött is vad csataordítás hangzott föl. A török sereg egy része az éj leple alatt megkerülte a Mrsova mogilát és bár elkésve, de még idején érkezett az alólról támadó had segítségére. Blagojó és Dobra e pillanatban egymás mellett álltak. A csataordítás hallatára megdöbbsentek, karjaik csüggedten estek le. De e csüggedés csak pillanatokig tartott.

— Blagojó, kiáltott fel Dobra, te itt maradsz, én az enyémmel az orozva támadókra rontok.

Feleletre már nem volt idő. Dobra hangja mint a sas vijjogása hasította a levegőt, s a következő percben a hajdukok egy része, mint a keselyűk serege csapott a hátulról támadó ozmánokra. Ember-ember ellen küzdött. Dobra fejkendője helyet szélesen lobogó éjfékete haja volt a zászló. Nevének hangoztatása volt a jelszó, melyről az emberföregtetben küzdők egymásra ismertek. Amott a dombszélén meg Blagojó és emberei viaskodtak a gigások erejével. Ebben a rémes föregtetben csak a végtelenségnek örökké nyitott szeme különböztethetett meg embert embertől.

Vége következik.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: **A Z A L A P Í T Ó K.**

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések feivételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

Karácsonyra vásároljon az Antikváriumában: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbjá 1 kr. levél papírok, emlék könyvek, bűmulatos oleson az *Antikvárium*-ba Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum háza gymnasium átellenében Kölesönkönyvtár háza 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak étetnek és eladatnak.

Gyakorlati oktatást a német, francia és angol nyelven ad egy ur, ki a nyelveket az illető országokban gyakorolta. Cim a kiadóhivatalban.

Segéd ki a liszt és terményüzletben teljes jártassággal bír azonnali fővételre kerestetetik. Cim a kiadóhivatalban.

Jó karban levő íróasztal megvételre kerestetetik. Cim a kiadóhivatalban.

Egyetemi hallgató hármily irodalmi foglalkozást esetleg középiskolai tanulóknak órákat ad. Cim a kiadóhivatalban.

Butorozott szoba a Széchenyi téren kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Egy jó házból való fin asztalos tanoneu felvétetik. Cim a kiadóban.

Lakás változás. Özv. Hamburger lésző, lakását VI. kör. Petőfi-utca idb. Illés Antal ur házába helyezte át.

**Néhai Piro; Jozsi
Orchesterhegedűje**

eladó

KALMÁR J. HENRIK

termény-, hüvelyes- és lisztüzlete

Rudics-u., bazár mellett **SZABADKÁN** Milinovic-féle házban.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, Rudics-utca, Milinovic-féle házban, a bazár mellett, egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő, jól berendezett

lisztraktárt, termény- és hüvelyesáru üzletet nyitottam, a hol a

topolyai Honig Zsigmond-féle lisztek,

a melyek felülmúlhatatlan jó minőségükért a szegedi kiállítás alkalmával ezüst éremmel lettek kitüntetve, kerülnek elárúsításra. Raktáron tartok továbbá a legjobb minőségű lenese, borsó, rizs, mák, dió, hüvelyes vetemények és minden e szakmába vágó cikket és árucikket.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradok

tisztelettel

Kalmár J. Henrik.